

Advies verharding paden in GNN en GO Hofstetterlaan Ellecom

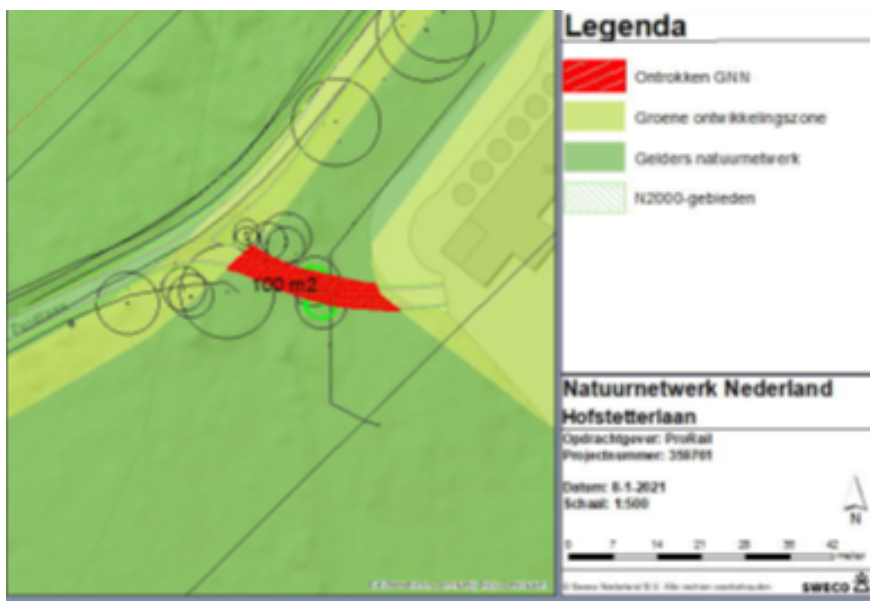
conceptadvies 12 januari 2022

Aanleiding

De gemeente Rheden heeft gevraagd om een advies over het verharderen van een aantal paden bij Ellecom door Prorail. Het projectgebied is gelegen langs de Hofstetterlaan, Zuidlaan en Lange Juffer te Ellecom. Door het projectgebied heen loopt een spoorweg (met twee spoorwegovergangen). Binnen het projectgebied is een terrein van Vitens aanwezig en staan er enkele bouwwerken. De gemeente heeft gevraagd wat ze de initiatiefnemer kunnen meegeven over de voorgenomen ontwikkeling in het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO).

Voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen activiteiten omvatten het verharderen (betonpad) van het zandpad Hofstetterlaan/Zuidlaan, het aanleggen van een nieuwe ontsluitingsweg naar Vitens aan de Zuidlaan (betonpad). De bestrating en spoorwegovergang van de Lange Juffer worden verwijderd. Er wordt 2054 m² van bestaande paden in GNN en GO verhard en wordt er 1,810 m² verharding binnen het GO verwijderd. Dit leidt per saldo tot een toename van 244 m² verharding in GO en GNN. In het projectgebied is enkel het natuurbeheertype N16.03 Droog bos met productie aanwezig. Voor de ontwikkeling is geen bestemmingsplanwijziging nodig.

Figuur 1-2. De te verhardende paden (rood) en de te verwijderen verharding (lichtgroen) volgens de kaarten van Sweco. Hierin wordt nog uitgegaan van de situatie voor actualisatieplan 7 van de Omgevingsverordening waarbij een groot deel van het zandpad in GO ligt. Inmiddels is dit GNN geworden (zie figuur 3).

Figuur 3. Beeld van de kaart van actualisatieplan 7 van de Omgevingsverordening van www.ruimtelijkeplannen.nl met het te verhardende zandpad (grijs gearceerd) dat omgezet is van GO naar GNN.

Een groot deel van het te verhardende zandpad is in actualisatie 7 van de Omgevingsverordening gewijzigd van GO naar GNN (zie figuur 3). Een groot deel van de te compenseren verharding gaat dus om het GNN, maar de weg te halen verharding behoort nog wel tot de GO.

Kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen GNN en GO

Voor het bepalen van de compensatie zijn de kernkwaliteiten van GNN en GO en de ontwikkeldoelen voor het GNN van belang. Hieronder worden de kernkwaliteiten weergegeven met geel gearceerd de kernkwaliteiten die met name relevant zijn voor dit project.

Allereerst zijn de algemene kernkwaliteiten van belang, namelijk:

- **Ecologische samenhang**
- Stilte
- Donkerte
- Openheid
- Rust

Daarnaast gelden voor het projectgebied de specifieke kernkwaliteiten van deelgebied 121 - Middachter bossen:

- **Onderdeel van grootschalig aaneengesloten gebied van droge bossen, zandverstuivingen en heide; hier vooral bos, grotendeels oude boskernen** met overgangen naar de enken van Rheden, De Steeg, Ellecom en Dieren
- Onderdeel van Nationaal Landschap Veluwe
- Onderdeel van Natura 2000-gebied Veluwe met de bijbehorende habitats en soorten
- **Toevoergebied voor de Haviker Poort**
- Groot wild: m.n. edelherten, wilde zwijnen
- Leefgebied das
- Cultuurhistorische waarden van landgoed (o.m. sterrenbos en lanen), grafheuvels, oude ontginningen, hakhout, houtwallen en boerderijen
- **Abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoir**
- Rust, ruimte, duisternis

De Haviker Poort vormt een ecologische verbindingszone (EVZ) waarvoor echter geen inrichtingsmodel is voorgeschreven.

De ontwikkeldoelen voor GNN en GO zijn:

- Ontwikkeling oude bossen met bijbehorende flora en fauna
- **Ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden**, heide, zandverstuivingen en schrale graslanden
- **Ontwikkeling uitwisseling met de omgeving en vermindering barrièrewerking N348, A348, spoorlijn en Middachterallee**
- **Ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën, poelen**
- Ontwikkeling cultuurhistorische patronen (bijv. landgoedelementen, grafheuvels, ontginningen, houtwallen) en beheersvormen

Advies compensatie verlies GNN

In de nee, tenzij-toets wordt aangegeven dat het plan niet leidt tot aantasting van de kernkwaliteiten en aantasting van de samenhang. Dit is navolgbaar, omdat het gaat om verharding van bestaande (zand)paden. De enige compensatie die nodig is, is compensatie voor oppervlakteverlies door de toename van verharding in het GNN.

In de nee, tenzij-toets wordt ervan uitgegaan dat vrijwel het volledige pad binnen de GO ligt, maar inmiddels is een groot deel van het te verharden pad gewijzigd naar GNN (zie figuur 2). Er wordt 2054 m² van bestaande paden in GNN en GO verhard, dus de toename van verharding binnen het GNN zal vermoedelijk op circa 2000 m² uitkomen. Een herberekening hiervan in de nee, tenzij-toets is gewenst.

Wij adviseren om ter compensatie een tenminste vergelijkbaar oppervlak van de GO-zone langs het spoor (waar het bestaande verharde pad wordt verwijderd) als natuur in te richten en beheren. De spoorlijn met het naastgelegen talud is interessant voor reptielen en het creëren van biotopen voor reptielen en amfibieën behoort tot de ontwikkeldoelen

van GNN n GO op deze locatie. Daarom adviseren wij om in de strook GO langs het spoor elementen voor reptielen aan te brengen, zoals een aantal houtstobben. Ook kan ter plekke van de huidige verharding een (deel van het pad als) zandpad in stand worden gehouden dat door reptielen als zonplek kan worden gebruikt.

Behalve schuil- en zonplekken voor reptielen, zijn ook bos- en struweelelementen waardevol op deze locatie door de ligging tussen verschillende bospercelen in. De aanplant van een klein bosje met inheemse bomen en struiken kan de werking van de EVZ voor bijvoorbeeld bosvogels en vleermuizen verbeteren. Het is alleen wel belangrijk dat dit niet conflicteert met de ontwikkeling van biotopen voor reptielen die van zonnige omstandigheden afhankelijk zijn. Daarom adviseren wij om de grootte van het bosje beperkt te houden. Ook een dergelijke ontsnipperingsmaatregel draagt bij aan de ontwikkeldoelen van GNN en GO.